

АЖЫЛ-АГЫЙНЫ УДУРТУРУН ЭКИЖИДЕР

(Район Советинин сессиясында)

Ажылчы чоннар депутаттарынын Сут-Хал район Советинин он бирги сессиясында өрткөн ажыл-агый чымын түндүгүндө дугайында айтырым чыгарылган. Сессияга бо талаш-тартыш иштерди райкууком даргазы эш М. Доржу кылган.

Ажыл-агый, култура тургузушунун талаш-тартыш иштери болгон чактагы салтанат сорулгаларын боттандырып, ажылчы чоннары мобилизацияга райкууком болгон көзө Сессиянын куушомнары 1958 чыда азын ажылдарын чорутканын сессия демдегелген. Райондун экономикалык кол алыр мал ажылында жогундегичке чамыа черикширин болдунган, малдын продуктуу азын берген. Он хараан-биле район күрүгөсү сүтү 1957 чыдамында 723 центнер, аты—2179 центнер, дүктү—101,4 центнер хайну саткан.

Моон-биле калы мал ажылында узут четпестер бары сессияга илерген. Малын продуктуу ам-даа чамыс. Сүт саалдынын планын район чүгө 82,3 хуу күтүскөн, инек бүрүздөн ортумак-биле 828 кг сүт салган. Райондун колхоздорунан сүт саалдынын планын чүгө «Алдан-Мадыр» күтүскөн. Сут-Хал кыза Совете дамаарыкан Киров атыг колхоз сүт саалдыны 1957 чыдамында 117 мн кг кудуаткан. «Ишкян» колхозта байдал оон база-ла дээрдене.

1958 чыда районуа дүк бүтүрүштү 1957 чыдамында 107 центнер өсө-дээ, колхозтар дүк кырып алышынын планын чүгө 90,6 хуу күтүскөн. Тодаргайлаарта хой бүрүздөн 1,8 кг дүк алыр турган, керек кырында 1,6 кг дүк алыр. Бо талаш-биле «Ишкян», «Бора-Тайга» колхозтар өнө куду көргүзүлгө болган. Мал ажылынын ынгы чамыс продуктуу болуп турары колхозтарын баштаар чердери, көзө Советтер болган мал ажылынын тускай эртемнигери олче кошкык кичөөгөй салып турарында. Оз ишкян фермаларда сүтүн үчүдүн чүрүчүлүгүн, саанчыларын ажылаарында таарымчалыг байдал тургустунамын.

Райкууком, райондун көзө ажыл-агый инспекциясы болган колхозтар баштаар чердери колхозчу малчылар ортузунда социалист чарышты багыт организастап, мурнакы малчыларын дүржүлгөсүн.

Райкууком, райондун көзө ажыл-агый инспекциясы болган колхозтар баштаар чердери колхозчу малчылар ортузунда социалист чарышты багыт организастап, мурнакы малчыларын дүржүлгөсүн.

Райкууком, райондун көзө ажыл-агый инспекциясы болган колхозтар баштаар чердери колхозчу малчылар ортузунда социалист чарышты багыт организастап, мурнакы малчыларын дүржүлгөсүн.

байлартып-турар. Оз ишкян малдын усаалыг шынарын экижидерине бүтүрүштү чорутуушун чыгарып турар. Чүрт иштин малын-дайлаа тургустун хайнактарын тускайлаа уэраа багыт чорутуушун турар.

Район мал өстүрер планын база күтүскөн. Чижээ, боза малды — 94,9 хуу, оон иштинде инекти — 92,9 хуу, хойну—95,4 хуу, өшкүнү—84,8 хуу күтүскөн. Оон чыдамында малды азын-бүрү көгалар каражынын хайнде, ажалын багыт тургустунамында. Декабрь 1-де байдал өзүгээр алырта районда 4117 баш мал көгараан. Оз боза 1955 чыда өлгөн малдан 500 баш хой болуп турар.

Район өрткөн чымын төртү 100 баш мал бүрүздөн чаш төл алырын планын база күтүскөн. Чижээ, инектен 69 боза, хойдан 60 хураган, өшкүдөн 69 алай алган. Мал өдөржүлгөсүн, ажалтанган багыт организастаанын кымыраар, ара салыр чорук хой. Кызырашкында 1958 чыда 6263 баш мал төлү, 322 боза чедир алдынамын. Колхозтарда азын хой мал ам-даа багыт камааларда турбушаан, амга чедир фермаларда хой күш негеттирер ажылдар механизастаатынамын.

Райондун колхозтары болган МТС чуртла тарам бүдүрер талаш-биле 1958 чыда чамыс чедикшириндег болган сессияга илерген. Чамыс тармага организастыг чоруттуган. 1958 чыда колхозтар 1957 чыдамында 812 тонна хой тарамын алган. Күрүгө 1515 тонна азы 1957 чыдамында 784 тонна хой тарамын саткан, үрөсүн фондустары бүтүрүлгөн.

Моон-биле калы чер ажылында узут четпестер бары баа айтыр керек. Колхозтар суггарыла четкилерин багыт организастаан. Тармак мурнуун суггарылаанын чүгө 20 хууу ажалтангыган. Агротехниктиг чүрүмнүн хамыдар чорук Киров атыг, «Алдан-Мадыр» болган өсө-дээ колхозтарга турган. Көзө ажыл-агый техникасын чаш ажылаанын дүжүт алышынын бүдү чарыш айла үргүзүлгөн.

Райондун колхозтары өрткөн чымын 161 чуртталга бажынаары кылган, бүдүрүлгө болган културо-амыраалдын азын хой чутула туудуларын ажылаага кырген.

ришпес, чалгаа коммунистер болган комсомолчулар бар. Эрткен чымын коммунистерден 2 кизи, комсомолчулардан 11 кизи күш-хүнүн минимун күтүскөн.

Колхоз бүдүрүлгөсүн коммунистерин болган комсомолчуларын ролон бектер талаш-биле партия организастаан кичөөгөй салбайн келген.

Малды боза-ла боза ажалда узут четпестер бар. Районда амга чедир колхозчу 98 өргөсө бажын чок, өдө чуртталга турарлар. Чуртталга туудуларын планын чыгыс-даа колхоз күтүскөн.

Райондун ажылында чамыс чедикшириндег калы узут четпестер барын сессия илереткен. Чутула херегалдын чамыс бардынары чонга, илантыг малчыларга чедир сатылганмай турар.

Клубтарын, култура бажынын, библиотекаларын ажылы амга негедени ыракта хандырын шыдамай турар. Райондун култура бажынында чүгө кино үнерине өйлөшкөн. Киров атыг, «Ишкян» колхозтарда клубтарын ортулар кымы чок болганында ажаа массалыг ажылдар чорутунамын.

Райкуукомун болган кезе Советтерин ажылында ол бүтү четпестерин чыдаанын удуруттуган кошканда. Район Советинин сессияларын доктааларын, райкуукомун шиптирлерин күтүскөн дөш контролду багыт организастаан. Чамыс Мастерон, Симх, Шамчык ишкян депутаттар боттарынын сонгучулары-биле ужурашпайн, оларын мурнуга отчеттарын кылган болган.

Район Советинин чамыс беш доктаамал ажылдар комиссияларын чангыс-даа өрткөн чымын райкуукомга саял кырген, олар сессияларга илеткелер баа кылган. Райкууком бодунун кидистерин багыт удурут, оларга негедени кошкык тургусту турар.

Көзө Советтерин ажыл-чорудула мурнуузулдан ажылан болган, четпестер ам-даа бүтүн уут-калтымаанын сессия демдегелген. Шунту 85 депутаттардан сонгучулар мурнуга чүгө 70 кизи отчеттарын кылган. Бозе-Тайга, Сут-Хал, Сут-Аксон Советтер организаста-малдыг ажылы болгон чорудуп, сессияларын конституция багыт өй-шаанда чымылбайн турар. Чамыс көзө Советтерин куушомнары чонун библиришкян-комундарын саалары, оларын өй-шаанда хараалын шиптирлөсөс чорутар баа турган.

Сессияга депутаттарын берген саал бүтүт райкуукомун ажылында четпестерин ууттарынча уланган. Чуталыкан айтырымнын талаш-биле шиптирин сессия күлөп алган.

М. СЕВЕН, «Шынык» корр.

В. И. Ленинге колхоз суурунда тураскаал

Тернополь область. Великие Борки суура В. И. Ленинга тураскаалын тургускан. Сукутураны даштан сийлип кылган. Оон автору «Комсомолец» колхозуну колхозчу В. Васильев Панчинин.

Чуртла: Великие Борки суура тургускан В. И. Ленинга тураскаалы.

Фото Б. Шендерини.

Тудуг ыяжынын белеткел

Чая-Хал райондун коммунал-хандырыла болган тудуг-септеге колхозтарын ажылынын СЭКП-ни өлөчөг чок XII сьездинде баа кылган. Райкууком бодунун кидистерин багыт удурут, оларга негедени кошкык тургусту турар.

Контарын ажылчыларын оо чымын тудуларын херегалары-биле 300 кубометр тудуг ыяжын кескен, чер агында үндүрүп алган. Тудуг ыяжында белеткелде ажылдар турар аштер Элер-оол, Шымыр-Доржу, Никифоров олар хунун норманын 120—150 хуу күтүскөн турарлар.

Эш Амалында удуруткан оос кизи составыг бригадын кижигүнөри 8 ала ишти чурттар узуг бажынын фундаменти салып өгөдөшөр.

С. ШАНТАР.

Чолаачынын күш-хүнү

Колхоз бүдүрүлгөсүнө кым-на эки ажылдар болуп, оон күш-хүнү албас болуп. Чая-Хал рай-онун «Октябрь 40 чымы» колхозуну чолаачы Кат Чудийа ма-нында 1951 чыдадан бээр ажыл-дап келген.

Эрткен чымын ол кыштактарга малчылар чурттар 9 бажынынын, мун баш хой кырер 2 кажал-нын, 180 олуттуг узуг клубун ыяжын тудуг шалдерине чогуур өлө-шкө апарып дүжүргөнинен, ол туудулар дүргөн ажылаага кырген. Оон маанын чангыс хун-даа турушкунга таварып көрбөсө хире-шкө 750 килограмм кывар чүдүү камап алган.

О. БИЧЕ-ООЛ.

Бызааларны чагыштырып доруктурар арга

Инек өйдүн бүдүрерин көүдөлдүр болган оон бот-үнерин чилгидир сорулга-биле Каз-Хем районуну «Тинделге» колхозунга 1957 чыдадан бээр бызааларын эктир ула-нышкынын инектерге чагышты-рып доруктурар арганы херегал-еткен. Оз хөргө өктир ула-нышкынын инектери тускай ко-дан кылды үскөп, оларын сагбайн, фермаларда сап турар инектерин бызааларын оларга эктир дорук-турары болуп.

Колхозка 1957 чыда эвеш про-дуктууг, шынары кошкык 31 баш инектерин үскөп, оларга 64 быза-аларын чагыштырып доруктурган. Уш инектерин бирээнинде 3 бызааны, а артанарында 2—3 бызааларын эктирген.

Инекке өске бызааны чагышты-рып эктиреринин аргасы мындаг. Инекти бодуну төрөн бызааны болган өске бызаа чаш болган ту-дун-на ону инек дүргөн эктирер өөрени бээр. Мычанган инек төрөн хунде азы төрөсинин сонда 2—3 хонуктан өртүрбей өске инектиг бызааны экен эктирери чутула. Мычылза-ла кымыс үскө төрүтүг-тен бызааны өске фермалар ол-ла хунде үргүлүг асеп шыдаатмайн бээр төлөдө, чаш бызааларын баш-тайгы хунерге, тодаргайлаарга, незинин аа-сүдүнүн үскөдө бот-тарынын келерин сүдүн иктир-тир болган энекке дүргөн чан-чыксын дөш сүтүг оон-биле икти-рин чутула.

Аа-сүтүн үскө төрөн сонда бызааны эктир улаанышкынын фермаларга эктелген, бодуну тө-рөн бызаанынын ынгын болган өүлөдөн дөш эктелген бызаага дөкөйлеп турар мынд инекке чагыштырар. Эктирерин мурнула бызааны сүт-биле чап алырта, ол чагыштырын турар инек бызаага дүргөн чанчыга берип болуп, баш-тайгы эктирелген өгөдөш-лө инектиг бодуну төрөн бызаанын бир талашын, а ишти бызааны өске талашын экир амыр өгө-дөш чутула. Бир өскө инектиг сүдү хой болган өске бызааны дүргөп төлөдө бээр болза, мынд инекке үскө бызааны сондан эмер кыл-ды өрөшүн болуп. Бир туудурында шипти-шар инекке оон төрө-нин сонда негед болганда өске бир бызааны, а боза бир өскөдө болганда үш дугар бызааны эктел-ген болган ол бызааларын хоран эктир берген. Бызаа бүрүз бодун эмер дошуну билген турарын хайтаргаа чотуур.

Эки күш-денгелдег сүтүг инектер өске бызааларга белен ө-рөн бээр хөргөн тургулаа көргө-сө. Кыжын 15—20 хонук ынгы-лыг бызааларын ситен болган чуу-рла тараш-биле немей кетерер. Сүг болган дүк чам калы бээр чөдө үргүлүг турар. Ай чөдө берген бы-заалар негедө чөмөгөргөсө кончү туралыг. Чайгы үскө оларын инек-

тер-биле кады оларалдыр.

Болхозка 1957 чыда бызааларын өске инектерге чагыштырып эктир арганы ажылааны өки түндүгүндө берген. Оз дугайын лараанында инектерден көрүп бо-лур.

Чагыштырып эктирер до-руктураларда Хол биле сүт эктирер үскө

1. 1957 чыда доруктурган бызааларын саны	64	61
2. Ажап турган кижилер	2	4
3. 6 ай чедир ынгын бызааларын хонукта ортумак денгиз	640	410
4. 1 кг айткө үскө	2,4 рубль	6,6 рубль

1957 чыда доруктурган бызаалар 18—19 ай ынгын турда күрүгөгө эктир дүжүгө дүргөп денгиз 315—320 кг, а дөш «Ор-лик» деп эр бызаа 1,5 чыл ынгы-лында 340 кг болган. Эктирери арганы-биле өктир инектерин бө-лүгө бызааларын ынгаар дорук-турар чорук 2 чай, бир кыштын азы 19—20 айларын дүргүдө чедиктен эктир азы аралыг бо-лурин бо чиктер бүтүрүдү турар.

Оон антыда, эктирери арганы-биле доруктурар чорук бызааларын азыр болган азы чорун кы-кыраар, күш-ажылын чарыгдал-дарын эвеш болуп болган барааныг сүтү алырын көүдөлдүр.

1957—1958 чыдамын кыш-тагалыктын колхозка чөмөр чөп-теден кончү берге болган. Мы-чылза-ла бызааларын боза өскө-дүргөн. 59 инектерге 110 бызаа-ларын чагыштырып доруктурган. Аназ чүгө 3 кизи ажылаан тур-да, саган сүт берип амырар бы-зааларга 4-тен эвеш өскө бызаа ажалчылар болган ол хире саан-чылар, кадарчылар ажылдаан.

Эрткен чымын март-апрель ай-ларында ол бызааларын хонукта ортумак денгиз негеден 460 грамм, өң үскүтү 954 грамм, эш алаа 200 грамм болган турда, эш Данкованын саган сүт-биле амырар турган ботук бызааларын хонукта ортумак денгиз негеден

ажылдын бүдүрүлгөсүн азын дүргөн өүлөдөн негеп турар. Күш-ажылын бүдүрүлгөсүн болган ажыл төлөвирин өүлөдөн чүгө-ле мынд хамарылаа турда со-циалист нияталаа чыдамын со-саа чокка ботандырып, бүдүрү-лгөн калырттып, үскөдө чүдөсүн улам хөй-биле тургузуп шыдаар болуп.

Социалист бүдүрүлгөсү хөжү-дөсө баа күш-ажылдын бүдү-рүлгөсүн бектерине үндөшкөн уду-стун чагай байлаанын со-саа чок өүлөдөн совет ниятала-нын хойлуугу болуп. 1965 чыда ССР-нин национал орулгазы 1958 чыда денгизге 62—65 хуу өскө; чед чыда херегалын фөндүз 60—63 хуу көүдөлдү; ол-ла үскө ажалчыларын болган албан-ажаа-чыларын боттут орулгалары бир ажылдан турар кижиге хама-рыштыр алырта ортумак-биле 40 хуу өскө, колдуунда колхозтарын нийти бүдүрүлгөсүн өстүрерин күскө-биле колхозчуларын боттут орулгалары 40 хуудан эвеш өскө уламыр.

Ажылчы чоннарын култура-техниктиг денгизин бектерин-биле, нияталаа күш-ажылын бүдү-рүлгөсүн өскө-биле күш-ажы-лык төлөвиринде аламырар өскө, а эвешээр амыр. УССР-нин Дөдө Советин байырт сессиясында (1957 чыда декабрь) Н. С. Хрущев чуталаан: «Күш-чоннарын пенсия хандыргалын эктирерин, чүртүг камтааныр арганын быжылаарына болган өскө-даа ол чөргөт чүдөлдөг үскө чарыгдаларын көүдөлдүр ханды-рып турар. Мынд болганда со-циалист нияталаа хууа херегал-ге өскө, а нияталаа херегалга-ге кирип турар бүтү-ле хөргөлөр, амында барган ажылчы чонна-рыг боттаанын өскө-ажыларыга ажылдарын турар-дыр.

Ажылдарын барылаал хува-арын принциптин амьдаларга боттаанышынын ажыл төлөвирин көүдөлдүр-биле денгизге күш-

385 грамм, а өң үскүтү 630 грамм, эш алаа 180 грамм болган. Инек-биле амырар П. Кузнецов биле А. Кузнецованын эктирери арганы-биле амырар турган ботук бызааларын хонукта ортумак денгиз негеден 861 грамм турда, Мушавилин хол-биле чөмөгөп турган бызааларын—600 грамм болган. «Воробей» деп шалам эр бызаанын денгиз төртүгүндө 12 кг, а 5 ай чөдө 121 кг болган. Чайгы үскө оон хонукта өң бөдө денгиз негеден 1147 грамм болган.

«Тинделге» колхозта эктирери үскө өрткөн сонда чаш бызааларын оон ынай доруктураринче онза кичөөгөй баа сатылган турар. Бы-заалар 8—9 ай чедир, эктирери үскөдөн үскө сонда кымыс үскө оларын хонукта негеден ден-гиз 200—250 грамм болурун бо-дот чөмөгөс.

Бо ажылды өки уламчылар со-рулга-биле өрткөн чымын колхо-з амыр улаанышкынын инектер-ге чымын камааны туткан болган чөмөгө чөмөгө бектереп алган. Бир инекке-ле 3 кг ситен, 3 кг си-лос, 12 кг саваа онаажыр кылдыр чөмөгөсүн тургустуган. Инектерин колдуунда оларалын, бөдүлгөсө саваага каларып, ситен биле силос-ту өскөдөн, ол-ла белеткелтиген чөмөгөсүн чөмөгөп турар. Бо чө-мөгө айда өскөдөн 1500 рубль-ды, а бүтү кыштын дүргүдө 8—9 мун рубльды камнап алырын хан-дырып турар. Чөмөгөсүн мынд метоху өскө өскөдөн үскө чарыгдалаа баа кылдыр. Мычыл-чүтү чүгө кыш дүргүдө камна-ла барык 10 ажыг мун рубль чөдө. Бүтү бызааларын эктир ула-нышкынын инек фермаларга до-руктурар болганда сүт-бараан фер-маларында бызаа камаалары ту-ткан. Мычанган баа камнала үскө турар.

1958 чыда «Тинделге» колхозка бызааларын бөдүлгөп доруктурар метоху, тодаргайлаарта бир инек-ке ийи үскө иштинде 5—6 быза-аны эктир чорукту баа ажи-лаан. Чижээ, чаш болган сүтүг «Болтоочина» деп инекке баштай лартта 3 бызааны эктирер. Чай-гы үскө ол инекке өскө 2 бызааны эктирген. Эктир улаанышкынын фермаларга колдуунда биче про-дуктуг инектер үскөдөн төлөдө, анаа бир инекке хөй бызааны до-руктурар бо метоху херегалга чөтүр.

Каз-Хемин «Тинделге» колхо-зунда ажалтангынын турар бызаа-ларын чагыштырып доруктурар бо арганын област өскө колхозтарын-га болган советтарга, мыантыга Тады, Би-Хем, Узуг-Хем, Каз-Хем чикеттиг төп районнага каз-баа-биле ажылаа чотуур.

А. ТЮТИНА, областтик көзө ажыл-агый өргөдөсүнүн узуг зоотехник.

Ажылдаанын барымдаалап хуваарынын социалист принципин дугайында

Социалист экономиканын бол-гаш културанын дүргөн хөжүлө-дө чыл келген тууду-на совет ни-тиледин коммунизме чөмөгөсүн турар. Оз дугайын «1959—1965 чыдада ССР-ниң узуг ажыл-агыйн хөжүлөсүн кыргыч чү-рөгайлар» деп, партиянын XII съездинде эш Н. С. Хрущев инектиг текистери чангыш-а-лар херегалыг турар.

Социалист тургузуг нияталаа бүдүрүлгөсүн болган күш-ажыл-дын бүдүрүлгөсүн өүлөдөн калып-тализм үскөдө чедип адын-мас темпизерин хандырып турар. Бистин экономикалык дүргөн хөжүлүгүн баа бир чутула чү-рү болза, ажылдарын барылаал хуваарын социалист принци-пни амьдалаага чайгалыш чокка чорудары болуп. Оз принцип баа-за, «...бодун күш-ажылын түндүгүндө ажылдарын хуу-ауна материалдыг сокуургалын тургузуп баа күш-ажылдын бүдү-рүлгөсүн бектерине болган бүдү-рүлгөсүн өстүрерин илг болуп турар» деп текистерде чуталаан турар.

Марксизм-ленинниң үскөдө салымчалыг социалист үс-чада-да ажылдагы бүтүрүлгө чарыг-даан күш-ажылын саны-биле болган шынары-биле дүштүр про-дуктуларын хуваарын объект-тив өргөжөк чутулаан көргөсө-нөр.

Социалист хувааланын хара-ктерин дугайында Маркстын иде-алар В. И. Ленинин ажылдарын улам жогуттуг. Ленин соци-ализм үскөдө дөш чоруктуг дуга-йында биле буржуазияг бодуларын продуктуу дөш дөшкүр дөш кылдыр шаанта кып шүгүчүлөсө болган хөжүлөсүн социалист үс-чадамында ол билишкынын

алыс ужу-уткамын илеретип кө-ргүсөк. Социализм баа бүтү-ажыл-дын чоннары малчүлөдөн бир дө-мөй хөстөр, бодурагындө чөмөгө-хөргөсөсүнн бүтүгүн хуу өчүтүп күш чок бодулар чорукту, бүтү кижилер ажылдар ху-вааланы болган бодуну ажыла-лаан хире-биле ол дөш амыр чорукту дөш өргөсө ажылы чө-чөга хандырып берип турар. Оз принципти шынгы сагымынын өргөжөк чутулаан баа, социализм үскөдө бүдүрүлгө күштер херегал-дын шаа-биле амыр хуваалаа чөмөгө кирер арганы берип турар мынд денгизге чөмөгөсүн болуп. Оон агында, социализм үскөдө ажылдачылар боттарынын шыдаар шаа-биле ажылдарыга чангыш-уржурут. Ажылдарын барылаал хуваарын социалист принци-пни денгиз херегалын барымдаал хуваарын коммунист принци-пниче шакчип кирерин хандырып турар продуктуларын мынд эл-бекшиг тургузарын чутула бырамы баа ажылдаанын бары-лаал хуваарын социалист принципин болуп.

Оз шакчыл материалдыг болган угаан-бодалын чагай чүдөлдө хөжүлөсүн тургузуушун, хөжүлөсүн болган көдөдөн бүтү ажылчы чоннарын култура-тех-никтиг денгиз инженер-техник-тиг амьдалаа чамыс денгиз чөмөгө бектерин, угаан ажылы биле күш-ажылын арганы боттут маладарын ажып өртүрерин, күш-ажылы коммунист баа-биле көр кылдыр кижилерин хире чөргөсө-биле чөргө боттамын бо-лур.

Маркстын болган Лениндин иделарын ухурулга бодурушаан, Коммунист партия күш-ажылдын

бүдүрүлгөсүн бектерине, ажыл-дачыларын бүдүрүлгөсүн мерге-жип бектерине оларын сокуурга-ла бексарып турар денгиз арганы-биле удурут дөш тысыр не-мелде төлөвирин системаларын эктирген. Чутула көзө ажыл-агыйн күтүскөн. Чутула көзө ажыл-агыйн күтүскөн. Чутула көзө ажыл-агыйн күтүскөн.

Ажылдаанын барымдаалаа төлө-вирин социалист принципн амьдалаага чайгалыш чокка бот-тандырып сорулга-биле партия бол-ган чакка үскөдө-даа баа ол ынгыш көзө ажыл-агый-даа күш-ажылдын төлөвирин системалаа саймалангылар талаш-биле узуг ажылды чорудуп турар. Күш-ажыл-дын төлөвирин амьдалаа чамыс өрткөн-мергежип-биле шынгы дүштүр хандырып, бодуну күш-ажылын бүдүрүлгөсүн бекте-рине оларын материалдыг сокуур-галын күтүдөлдөр дөш ажыг тө-лөвирин чүрүчүлүгүн, тех-никтиг нормалашкын, тариф системаларын эктирген гөштүр-нүн азын хөй амырларга чорут-кан ийикке азы чорудуп турар. Партия болган чакка чаш техника бүтү көргүзүлгөн эктирер, ажыл төлөвирин өүлөдөн-биле денгиз-ге күш-ажылдын бүдүрүлгөсүн журнал турар өүлөдөн хандырып талаш-биле бүдүрүлгөсүн кол-лективтерин сокуургалын бекте-рин баа чедип ал турар.

Чагыт № 157 Культура эргелелинин типографиясы.